

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีโดยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Survey) ด้วยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ผสมผสานกับการศึกษาจากเอกสาร โดยใช้รูปแบบการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินและความรับผิดชอบตามกฎหมาย ของธุรกิจโรงแรมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้ดำเนินการตามวิธีการดังนี้

การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

- ก. เอกสาร งานวิชาการ ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง
- ข. ระเบียบ กฎหมาย บทความ การค้นคว้าแบบอิสระ

การศึกษภาคสนาม (Field Research) เป็นการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ตามที่กำหนด

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรศึกษา (Population) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้วิธีการทางสถิติ (Non-statistic Sample) แต่ใช้วิธีการกำหนดแบบเฉพาะเจาะจง โดยได้เลือกศึกษากลุ่มธุรกิจโรงแรมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 91 แห่ง ตามเอกสารเผยแพร่รายชื่อที่พักในจังหวัดเชียงใหม่ ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย¹¹ แต่เนื่องจากเอกสารดังกล่าวจัดทำขึ้นตั้งแต่ พ.ศ.2542 ยังไม่มีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ดังนั้น สถานะของโรงแรมบางแห่งจึงเปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ ปิดกิจการ เปลี่ยนแปลงลักษณะประกอบการเป็นหอพัก เกสต์เฮาส์ และบางโรงแรมมีนโยบายจากผู้บริหารในการงดตอบแบบสอบถามใดๆ จึงทำให้สามารถรวบรวมข้อมูลได้ 85 แห่ง ซึ่งเป็นการเพียงพอต่อการนำมาวิเคราะห์

¹¹ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, รายชื่อที่พักในจังหวัดเชียงใหม่, (เชียงใหม่ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2542) : 1.

2. ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับทรัพย์สิน และความรับผิดชอบตามกฎหมาย ของธุรกิจ โรงแรมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ใน 3 องค์ประกอบคือ

1. ความคิดเห็นต่อความน่าจะเป็นในการเกิดภัย ของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงของธุรกิจโรงแรม ในประเภทความเสี่ยงต่างๆ ที่เผชิญอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งผลของความเสียหายสามารถวัดเป็นตัวเงินได้ และเป็นความเสี่ยงที่แท้จริง (Pure Risks) อันเกิดแก่ ทรัพย์สิน และเกิดขึ้นในรูปแบบของความรับผิดชอบตามกฎหมาย

2. วิธีจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับทรัพย์สินและความรับผิดชอบตามกฎหมาย ของธุรกิจ โรงแรม ในเขตอำเภอเมือง เชียงใหม่ ในปัจจุบัน

3. ปัญหาการจัดการความเสี่ยงที่ใช้ไม่ได้ผลในอดีต และแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการความเสี่ยงในอนาคต

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมจากแบบสอบถาม ตามที่ได้สัมภาษณ์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง ของธุรกิจโรงแรมตามรายชื่อที่พักในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ปรากฏในเอกสารเผยแพร่ ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวนรวม 85 ราย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงแนวคิดทฤษฎีที่จะนำมาใช้ รายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย การออกแบบสอบถาม

เครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยอาศัยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร บทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจโรงแรมในเขตอำเภอเมือง เชียงใหม่ ได้แก่ จำนวนห้องพัก กลุ่มเป้าหมายทางการตลาดที่มุ่งเน้น รูปแบบการจัดการหรือการบริหารโรงแรม ลักษณะสิ่งปลูกสร้าง จำนวนชั้นของอาคาร ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ จำนวนพนักงาน และเพศ อายุ ตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงโดยตรง ของธุรกิจโรงแรม ตามประเภทความเสี่ยงภัยต่างๆ อันอาจเกิดขึ้นกับทรัพย์สินและความรับผิดชอบตามกฎหมายที่เผชิญอยู่ในปัจจุบัน จำแนกตามความถี่ที่อาจเกิดภัย และตามความรุนแรงของความเสียหายเมื่อเกิดภัยขึ้น โดยแบ่งลักษณะภัยออกเป็น 3 หมวด ได้แก่ ภัยจากอุบัติเหตุ ภัยจากธรรมชาติ และภัยจากการกระทำของบุคคล

ตอนที่ 3 วิธีจัดการความเสี่ยง เกี่ยวกับทรัพย์สินและความรับผิดชอบตามกฎหมาย ที่เลือกใช้ในปัจจุบัน

ตอนที่ 4 ปัญหาการจัดการความเสี่ยงที่ใช้ไม่ได้ผลในอดีต และแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการความเสี่ยงในอนาคต

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 5 คน นำส่งแบบสอบถามไปยังผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ในการจัดการความเสี่ยง ของธุรกิจโรงแรมที่กำหนด โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 30 วัน ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2545 ถึงวันที่ 16 เมษายน 2545

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistic Package for the Social Sciences) โดยมีวิธีวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ในการจัดการความเสี่ยง ของธุรกิจโรงแรม ตามประเภทความเสี่ยงภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับทรัพย์สินและความรับผิดชอบตามกฎหมายที่เผชิญอยู่ในปัจจุบัน จำแนกตามความถี่ที่อาจเกิดภัย และตามความรุนแรงของความเสียหายเมื่อเกิดภัยขึ้น ทำการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามหลัก Likert Scale ในการตอบแบบสอบถามคือ

ความถี่ และความรุนแรง สูง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
ความถี่ และความรุนแรง ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	2
ความถี่ และความรุนแรง ต่ำ	ให้คะแนนเท่ากับ	1
ความถี่ และความรุนแรง ไม่มี	ให้คะแนนเท่ากับ	0

เกณฑ์การแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามในตอนี่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่าไม่มีความถี่ในการเกิดภัยและไม่มีความรุนแรงเมื่อเกิดภัย มีคะแนนเท่ากับ 0 และผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่ามีความถี่ในการเกิดภัย และมีความรุนแรงเมื่อเกิดภัย มีคะแนนตั้งแต่ 1 – 3 โดยกำหนดระดับคะแนนเป็น สูง ปานกลาง และต่ำ ใช้สูตรคำนวณ เพื่อกำหนดความห่างช่วง ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วง}} = \frac{3 - 1}{3} = 0.66$$

โดยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต การแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยยึดเกณฑ์ตามค่าที่ได้จากสูตรคำนวณของระดับชั้น = 0.66 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง	1.00 – 1.66	หมายถึง	ต่ำ
คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง	1.67 – 2.33	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง	2.34 – 3.00	หมายถึง	สูง

ตอนที่ 3 วิธีจัดการความเสี่ยง เกี่ยวกับทรัพย์สินและความรับผิดชอบตามกฎหมาย ที่เลือกใช้อุอยู่ในปัจจุบัน ทำการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนห้องพักของธุรกิจโรงแรม กับ ความคิดเห็นของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยง โดยตรง โดยทำการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ แบ่งเป็นกลุ่มที่เห็นว่าไม่มีความถี่ที่อาจเกิดภัย และไม่มีความรุนแรงเมื่อเกิดภัย กับกลุ่มเห็นว่ามีความถี่ที่อาจเกิดภัย และมีความรุนแรงเมื่อเกิดภัย แล้วจึงทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นที่มีต่อความถี่ที่อาจเกิดภัย และความรุนแรงเมื่อเกิดภัย

ตอนที่ 5 ปัญหาการจัดการความเสี่ยงที่ใช้ไม่ได้ผลในอดีต และแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการความเสี่ยงในอนาคต ทำการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ศึกษาเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสมกับระดับการวัดข้อมูลและประเภทของตัวแปร ได้แก่ สถิติแบบพรรณนา (Description Statistics) บรรยายลักษณะข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างด้วยการแจกความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ระยะเวลาในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาเรื่อง การจัดการความเสี่ยงภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินและความรับผิดชอบตามกฎหมาย ของธุรกิจโรงแรมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้เวลาในช่วงระหว่าง เดือน ตุลาคม 2544 ถึงเดือน พฤษภาคม 2545